

WAGNER NÁNDOR

(1922 - 1997)

művek és idézetek

WAGNER NÁNDOR (1922-1997)

Drága Nándor!

Születésed nyolcvanadik évfordulóján szeretettel köszöntünk. Köszöntünk abból az alkalomból is, hogy hosszú fizikai távolléted után két jelentős műveddel hazatértél. Székesfehérváron a Corpus Hungaricum, Budapesten a Gellérthegyen a Filozófiai kert hordozza üzenetedet. Bár fizikailag az utolsó harminc évdben a világ távoli részén kaptál lehetőséget a Sorstól, hogy mondanivalódat az utókor számára formába öntsd, szellemben mindig itt voltál. Egész életedben a világ jobbításának útját kutattad, hogy a felismerjük a mindnyájunkban élő közös isteni lényegét és közreműködjiink a béke megteremtésben. Most, mikor az idő, a tér és a fizikai lét korlátai már nem kötnek, engedd meg, hogy néhány műved és gondolatod felidézésével bepillantjunk szellemi műhelyedbe, nem feledve üzenetedet, hogy mindnyájan felelősek vagyunk a jövőért. Szellemi tanítványaid, barátaid és tisztelőid

Wagner Nándor 1922. október 7.-én született Nagyváradon. Itt végezte tanulmányait, majd a budapesti Képzőművészeti Főiskolán szobrászatot és festészetet tanult.

A második világháború idején, majd egész életében önzetlenül segített a rá-szorulókon. Az ötvenes években Budapesten született a Corpus Hungaricum alakja, József Attila szobra, és Jászai Mari téri, első díjas kiütterve; utóbbi Farkasdy Zoltánnal (kép). 1956-ban műtermében az egyetemre fel nem vett fehérvári fiatalokat tanította. A forradalom leverése után Svédország fogadta be. A hatvanas években nagyméretű köztéri szobrokat, szökőkutakat készített új technológiával, öntött rozsdamentes acélból. A világon elsőként oldotta meg a hőhatásból eredő alakváltozások kikiűszöbölését. Nyolc szabadtéri művét állították fel, köztük a lengyel hősi halottak emlékművét a lundi temetőben. Svéd cégeknek végzett terméktervezést, székek ergonometrikus modellezését valamint újfajta utcai oszlopvilágítók testek kifejlesztését. A lundi egyetem képzőművészeti szakán rajzot tanított. Itt találkozott Akiyama Chiyo-val, aki élete fő segítője, munkatársa és felesége lett.

Élete harmadik periódusa Japánban teljesedett ki. Mashikóban, a kerámiaművészek városában feleségével műtermet építettek, otthonra találtak. Hírnevét a Naritai nemzetközi reptőlőter szoborcsoportjára kiírt pályázat megnyerésével alapozta meg. Itt áll az utazók védőszentjének szobra, egy duálpár, és a tizenhat méter átmérőjű szökőkút. Mindkettő egyedülálló, öntött technikával készült rozsdamentes acélból, a szobrász által tervezett parkban.

A hetvenes években nyert pályázatok és megbízások tiszteletdíjából feleségével megalapította a Tao intézetet, mely támogatja a tehetséges és szegény fiatal művészeket. Az emberiség szellemi, kulturális fejlődését kutatja és keresi a világ vallásai és kulturái közötti szintézist. Itt születtek fontos üzeneteket hordozó művei, így a Filozófiai kert is. E művén, mely a világ kultúráinak közös üzenetét kutatja, az isteni lényeg, tíz évig dolgozott.

Művének egy példányát élete végén Magyarországnak ajándékozta, mert saját szavaival „...Magyarország történelmi jelentőségére figyelmezteti az embereket. Mi vagyunk a kapcsolópont! Magyarországnak összekötő szerepe van! Ezt tiszteletben kell tartani Ez hazánk fő iránya. Ez elemi jussunk!”

A TAO intézetben adta tovább tapasztalatait. Új hazája nagy megbecsülésben részesítette. Álljon itt Japánban megfogalmazott hitvallása: „Az én működésem itt is a magyarság hitelképességére törekszik. Hiszek munkám fontosságában, biztos vagyok benne, hogy hazám javát szolgáltam munkámmal. Széchenyi István útján kell járni, ha élni akar a nemzet! Annyi szenvedésből és megalázó ostobaságból kiútra van szükség. Hiszem, hogy munkám egy kis lépés ebben az irányban!”

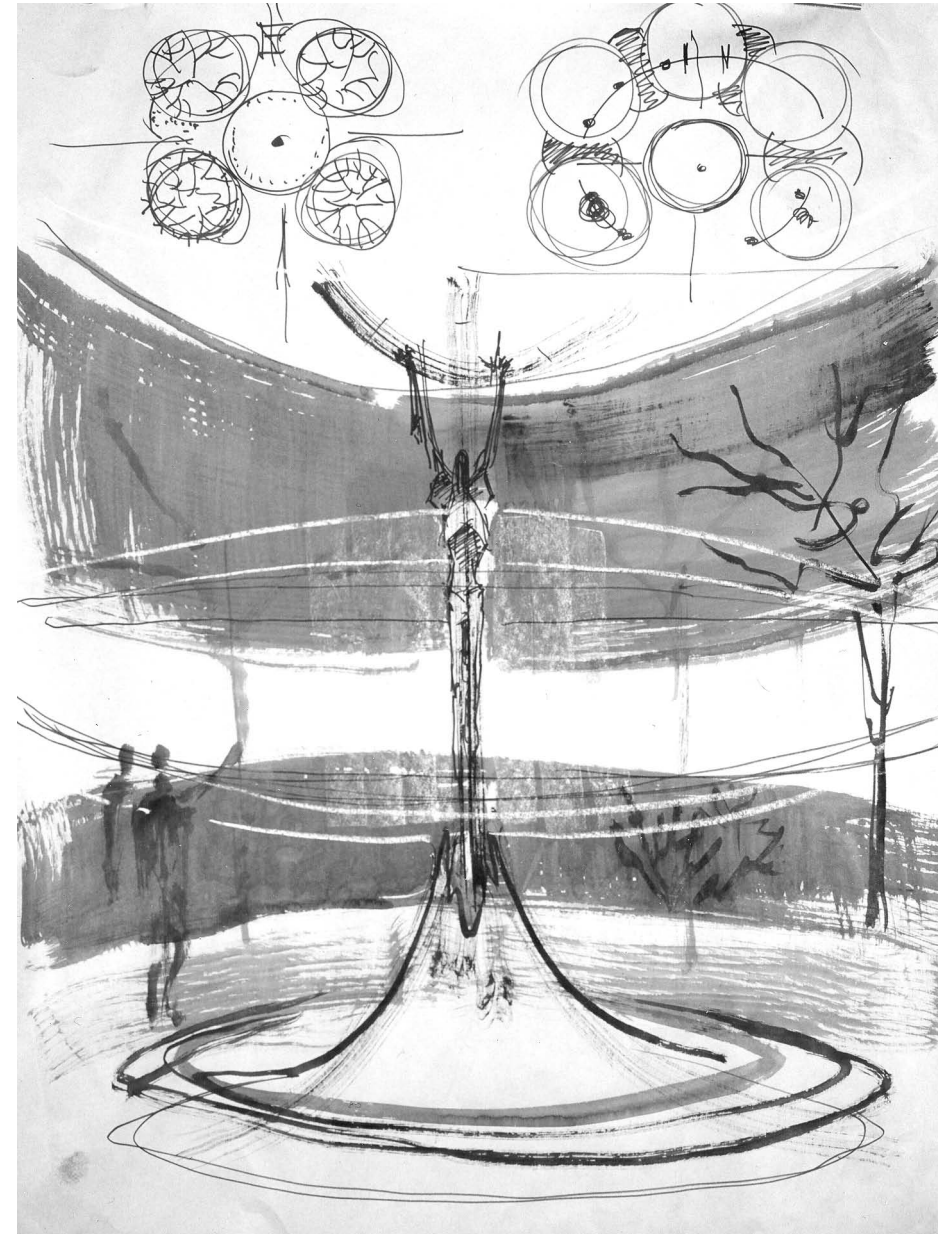

A CORPUS HUNGARICUM-RÓL A RÓZSADOMBRA KÉPZELT GÖMBKÁPOLNÁ- BAN

Magamnak adott feladat öngyilkosság helyett: fogadalmi kápolna 1951-1952. Budapest.

Ehhez a feladathoz az első lépés a *Corpus* volt, amit a várbazári műtermemben azonnal elkezdtem. Előzőleg az 1941-42-es tanévben az Anatómiai Intézetben, a Tűzoltó utcában Kiss Ferenc professzor segítségével egy évig a halált és az ahhoz vezető utat tanulmányoztam. A harctéren pedig az élet és a halál közötti ingatag híd kötötte le a figyelmemet. A legmegdöbbentőbb az volt, amikor Tordán mellettem halt meg az a borbély, aki gyermekkoromban a hajamat nyírta, és akit én nagyon tiszteltem. A *Corpus* jobb kezénél az ő emlékét használtam fel. A szögek helye világossá vált. A tenyér ezt nem bírta ki. Valóságnak hiszem azt az erőfeszítést, amely az utolsó erőfeszítésben összpontosul. A lábfej kifejezésében a költői szabadság érvényesül. Utat jelöl a bal kéz ígéretére...

A fényugár bekapcsolása – ez volt a gondolatom a gömbtemplomnál, amit a Duna felől a Rózsadombra képzeltem el. A gömbtemplom három lábon áll: Szépség, Jóság, Igazságosság. Három lépcső van, az oltár, és középen van a Corpus felállítva. Egy opeion van felül, oldalt pedig nyílások vannak, egy napóra rendszer, ami átmegy néha a Corpuson. Alul van a sekrestye, innen történik a húrok mozgatása levegővel. A tér akusztikája volt a legnehezebb, amin gondolkodtam. Az akusztikai hangzáson Szendrei Karper László velem gondolkodott, a zenei dolgokat vele beszéltem meg. Az éhhalál előtt ez volt a munkám.

CORPUS HUNGARICUM – SZÉKESFEHÉRVÁRON (1995-1999)

A várbazári műtermében 1951-52-ben elkészült *Corpus* a műterem tengelyében függött. Wagner Nándor az ötvenes években dunántúli múzeumokban, majd Székesfehérváron rendezett újszemléleti kiállításokat a természet, a táj és az ember komplex összefüggéseit feltárva. 1956-ban Wagner Nándort a Képzőművészek Szövetsége Forradalmi Bizottságába választották. „Nekünk, múzeumi embereknek egy eskünk volt: a magyar kultúra védelme minden feltétel nélkül. Azt nem lehet megszegni! Amikor később a letartóztatások kezdődtek nekem el kellett menekülnöm. A rajzaim eltűntek, de a szobraimból néhányat a barátaim megmentettek, így Fehérváron a *Corpus* és a József Attila gipszét is.”

Amikor 1995-ben felcsillant a felállítás reménye, rajzot készítettem az új gondolatról:

Azt akartam, hogy maradjon meg a köz számára és mint Corpus Hungaricum ne legyen vallásos darab, hanem legyen az utca egy darabja, mindenkié! Mindenki tudja magáénak! Legyen társadalmi együttérzés a megvalósítása. A Corpus Hungaricum a közép-európai nemzetek öröksége, vallási és nemzeti különbségek nélkül. Útmutató az európai integrációhoz. Az új világ jelmondata: Minden ember annyit ér, mint az általa vállalt társadalmi felelősség.

Nem kívánom a nevemet sem fölírni rá, nem a név a fontos! Én az Anonymus vagyok. Mindig is az voltam, az vagyok Japánban is. Szeretném, ha mindenki magáénak érezné, és aki elmegy a Corpus mellett, ha néha fáj a szíve, ha néha meggondolatlan, felelősségvállalásra készítse az embereket.

SUPKA MAGDOLNA MEGNYITÓ BESZÉDE
MÉSZ, 2002. FEBRUÁR (részletek)

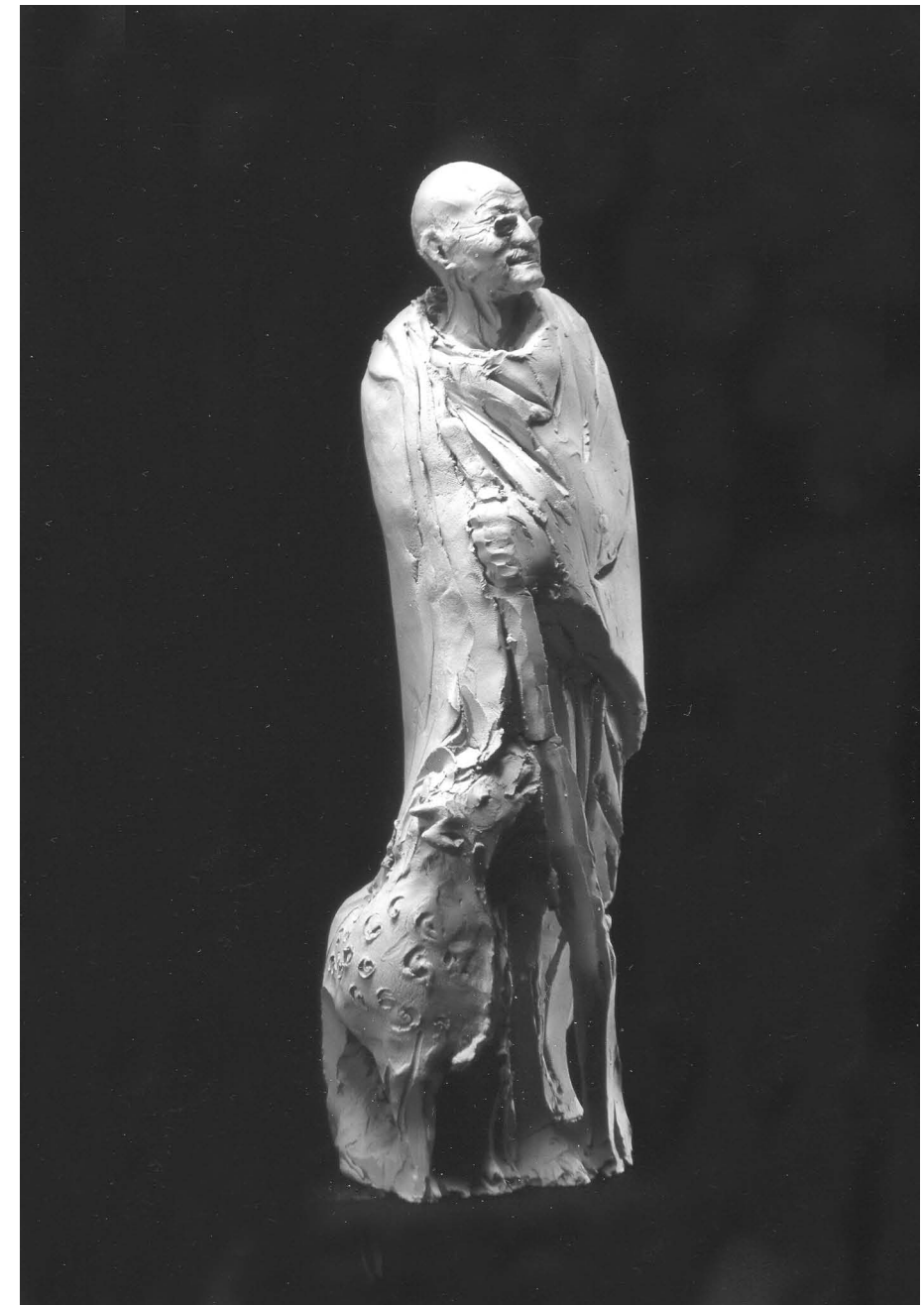
Ez a sors, amit ő művészként végigjárt, elrendelt sors volt. Ez egyszerűen nem történhetett másként, ahogy látják is Önök a képeket, Wagner Nándor egyszerűen félíg ide, félíg oda született. Amikor megtudtam, hogy végül Svédországból átment Japánba, azt gondoltam, ez egy isteni csoda, mert Svédországban kellett élnie ahhoz, hogy rátaláljon japán feleségére, Chiyora. Itt biztos valamiféle elrendeltség működött.

Idehaza csak néhány évig ismertem, elég felületesen, de az utolsó hónapokban, mielőtt elment már egészen közelről. Akkor, 1956-ban tőle láttam először absztrakt rajzot, egyvonalas rajzokkal mutatott nekem mozdulatokat és formákat, amelyeket nekem, mint művészettörténésznek ismernem kellett volna a Nyolcak révén, a kubisták révén, de semmiről sem tudtam. Hogy lehet egyetlen vonalba, a mozgásába vagy a stabilitásába belefoglalni a modern látásmódot? Ugyanakkor szólt nekem, jó lenne, ha megpróbálnék a Corpusról írni. Én addig nemigen írtam, és amit írkáltam végül, néhány oldalt, nagyon kezdetlegesnek éreztem, és azt hiszem, nem is mutattam meg neki. Akkor berobbant október 23., tehát ez abbamaradt. De akkor éreztem, hogy ennek az embernek tökéletesen a keze ügyében és a szíve ügyében és az agyában, szellemében van az, amit mi keresünk! Tehát azt, hogy Kelet és Nyugat együtt van itt, az ő művészetében. Ő, aki teljesen birtokában volt a mesterségbeli tudásnak és biztonságnak, át kellett, hogy éljen egy olyan periódust itt Magyarországon, amelyben realizmust kellett produkálnia, de ezt a buta, alacsonyrendű, stupid naturalizmust, amit megkítvánt az ügymevezett „szocreál”, arra egyszerűen képtelen volt! Tehát Kelet és Nyugat találkozásait csak Japánban érthette meg, és csak úgy, hogy Chiyoval együtt kialakítottak egy japán-magyar otthont maguknak. Láthatták a képeket a folyosóról, amelyen sorakoznak a kinti szobrok eredetijei gipszben, olyan, mint egy ókeresztény katakombá. Hihetetlen, hogy Gandhi arcából mit tudott kihozni, én hallottam Baktay Ervintől részletesen Gandhiról, azzal vág egybe az a kép, amit ő megalkotott.

Két dolgot mondanék. Nándi világéletében azt csinálta, hogy a semmiből hozott létre valamit. Soha nem volt egy vasa sem. Amikor már ostromállapotban voltunk, az Ybl-féle szobrászműtermekben volt ez, kipusztult volt a Tabán, és Nándor egy vadgesztenyét bedugott a talajba. Most láttam a Gulyás filmjén, hogy ott egy virágzó gesztenyefa van.

1956 májusában apám meghalt, Nándor azt mondta, csinál egy halotti maszkot róla. Fogta a gipszet, mindent, berakott engem egy taxiba, elmentünk. Kihozták a koporsót, fölnyitották, rettenetes látvány volt. Apám májrákban halt meg, és utólag tudtam meg, hogy ilyenkor vértolulós állapot következik be, amikor a szervezet kezd felbomlani. Az arcát előntötte a vér, szörnyű volt. Apámat hallottam, hogy el, el, el innen! Akkor mondta Nándi: minden művész számára kötelezővé tenné, hogy minden héten egyszer egy születést és egy agóniát nézzen végig. Azután foghat hozzá, hogy alkotson. Ezt a világ egyik legfontosabb mondatának érzem, soha nem hallottam más művésztől, nem olvastam sehol, de a legmélyebben jellemzi Wagner Nándort. Ezt minden művésznek át kellene élnie.

Ebből lehet megérteni a Filozófiai kertjét. Amit Wagner Nándi szobra képvisel, ezek a gondolatok, ez a filozófia lassan érlelődnek meg a fejünkben. Elérkezett az ideje, itt van, hogy mindenfajta ember, mindenféle korosztály nekilát, elkezdi studiózni a szellemtörténetet, az eszmetörténetet, azt ami bennünk transzcendentális. Ezt találom a legfontosabbnak Wagner Nándor üzeneteként. Térjünk magunkhoz! Térjünk felsőbb sorsunkhoz! Térjünk legbensőbb szellemi énlünkhez!

GANDHI a Földre született, egyik legnagyobb szellem. A szeretetet hirdette és valósította meg. Ez az utolsó út, amikor kiment imádkozni a többiekkel. Az angolok le akarták állítani, hogy ne menjen, mert meggyilkolják. Azt mondta, hagyják őt békén. Amikor megölték, azt mondta: Hagyjátok ezt az embert, ne nyúljatok hozzá, mert nem bűnös!

GONDOLATOK (Részletek barátaival folytatott beszélgetésekből)

Japánban folytattam azt, amit itt abbahagytam a Várbazárban. Azt mondtam, nincsenek barátaid, egyedül maradtál. Nincs semmi, vedd elő azt, amit eddig tanultál, próbáld össze-rendezeni! És akkor rájöttem arra, hogy a művészettörténeti munkák mind teljesen abszurdok, mert mindegyik egy epikai mű önmagában. Ímák a műről, hogy hány centi, ki festette, de nem ez a lényeg!

Megteremtettem az analitikus művészettörténetet. Rájöttem arra, hogy mi az, ami mozgatja ezt az egészet. Láttam, hogy a különböző történelmi időkben az emberek fontos közleményei miként változnak.

A történelmi vizsgálatnál az tűnt föl, hogy van egy Felsőbbrendű energia, amit mi Szent-léleknek vagy Isteni léleknek nevezünk. A fizikusok azt mondják, felsőbbrendű energia, teljesen egyre megy. Ezek a különféle teminusok csak elválasztják az embereket.

Ez a felsőbbrendű energia párhuzamosan halad egy másik vonallal, ez a természeti fejlődés.

A természet konstans fejlődésben van, ugyanúgy az Isteni Lélek relációja. Ezt én meg-vizsgáltam négyezer év történetében.

Megcsináltam a Filozófiai Kertet. Még annakidején, emlékszel rá, gyerekkorunkban mentünk az utcán és sok mindenről beszélgettünk. Azok között a gondolatok között volt az, hogy az emberek mindig a különbségeket kutatják. És beszélgettünk arról is, hogy én inkább az azonosságokat keresem, mint a különbségeket. Mert azonosságok azok, amiken át el lehet kezdeni megközelíteni egymást.

Az emberi értelem, az isteni megnyilvánulás a természetben fejlődik. Lehetséges, hogy más szót kellene használni. De van egy nagy dolog, amit én fölfedeztem. Az, hogy ebben az örült nagy ciklusban, ha megnézed, a különböző kultúrákban, különböző időkben, tehát a helyi faktortól függetlenül azonos eredményre jutottak az emberek. Ilyen Assisi Szent Fe-renc, ilyen Dharma taishi, az indiai herceg, akit egész Ázsiában tisztelnek és ilyen Mahatma Gandhi, akit mindenki ismer a világon.

Tokiótól 120 kilométerre lakom. Közöttem és Tokió között ott van az új egyetemi város, Tsu-kuba. Olyan színvonalú, mint Oxford. Teljesen föl van szerelve. De sajnos, az embereknek egy olyan rétege került föl intellektuálisan magas színvonalra, akiknek nincsenek meg a hozzávaló adottságaik. Úgy jutnak föl, protekcióval, mint az ötvenes években nálunk, hogy voltak egyáltalán nem megfelelő emberek, akik egész magasra jutottak.

Balra: Wagner Nándor 1957-ben, Svédországba érkezésekor készített rajza. Jobbra: tusrajz

Ezt azért mondom, mert én nem szeretek osztályokban gondolkodni, de létezik egy olyan intelligencia, ami a materiális dolgokat megérti, de a szellemi dolgok számára egyszerűen nem léteznek. Nincs velük érintkezésben. Mint amikor matematikában valaki tudja az összes képletet, de annak az értelme nem válik elevenné benne. Az nem ér semmit! Szóval ilyen a kultúra is.

Japánban vigyázok arra, hogy a japánok ne süllyedjenek el az amerikaiak zsebében. Ez szörnyű tragédia, amit Amerika művel, és a japán a világ egyik legkiválóbb kultúrája. Ha odajössz, nem érzed magad idegenben. Hihetetlenül erős tradíciójuk van, ami csodálatos. Az ősök tisztelete, a szülők tisztelete, de a nagy család fölbomlásával megszűnik az etikai alap, ami nélkül mindenki azt hiszi, hogy azt csinálhat, amit akar. Sokat gondolkodtam azon, hogy mi a japán kultúra lényege. Tudod, mi? Hogy együtt volt a nagy család, a nagyapa, a nagyanya, az apa, az anya, az unokák. Az unoka látja, hogy az apa a nagy- apának azt mondja, igen apám értettem, akkor is, ha nincs igaza. Ez a legnagyobb etikai lecke, és ez összetartotta a nagy családot. És az iparosodás következtében a nagy család széjjelbomlott, elmentek a városba, a gyerek nem akar tudni a földművelésről. Manapság azt hiszik, hogy a földművelés egy tisztességtelen, aljas munka; csak dolgozunk és dolgozunk és nincs pénz. Ez nem igaz, mert a parasztok munkáját a gépesítés megkönnyítette, de ahelyett, hogy megtartanák a családi kört, az egyik gyerek Tokióban dolgozik, a másik Oszakában, és az öreg szülők ott maradnak egyedül, az unokák pedig egymást nevelik. Mint Magyar-

országon. Egymást nevelik a gyerekek. És tőlük nem várhatsz el etikai normákat. Az csak a szülőktől jöhet! Most valláserkölcsi alap nincs, szülői erkölcsi alap nincs! Nem a demokrácia tette mindezt? Dehogynem! Az amerikaiak jönnek a maguk demokratikus tanaival, holott nem demokraták! Csak a pénz, pénz, pénz és pénz számít! És a pénz miatt a japánok elvesztik a saját szabadságukat, – alig látsz kimonót már!

A súlyos, nagy társadalmak kerültek válságba. Ha a keresztény világ a történetét nézed, mi elfogadtuk az Ótestamentum teremtetéstörténetét, a mesét a paradicsomi emberről. Ott volt egy fa. Az Írás azt mondja, ha a tudás fájáról eszel, olyan leszel, mint az Isten. Ez szimbolikus dolog, de ebben benne van, hogy az ismerethez erkölcs szükséges. Az ismeretet könnyű elsajátítani, az erkölcsöt nehéz.

Amikor egy buddhista szerzetessel voltam együtt, aki a pápánál is volt, ő elmondta nekem, hogy hogyan történik a megvilágosodás, amikor megkapja a *szatorit*. A szatori – a beavatás. Elmonta az összes részletét. Egy évig, két évig szigorú testi fegyvellemmel dolgoznak az előkészítésen. Például negyven kilométert megtesznek naponta egy liter vízzel, és mikor elérkeztek egy bizonyos fokra, akkor egy kis kápolnába, – így nevezem, hogy érthető legyen, – bemennek, ott imádkozik az ember, és amikor a szatori állapotát eléri, akkor megüti a csengőt. A főpap és a többiek, akik kint imádkoznak a nagy csarnokban megnézik a testén lévő nedvességváltozást. És velem is ez történt, amikor ezt a Krisztus fejet mintáztam, ez az a Krisztus fej volt, ami aztán teljesen tönkrement, a beszáradás miatt tönkrement.

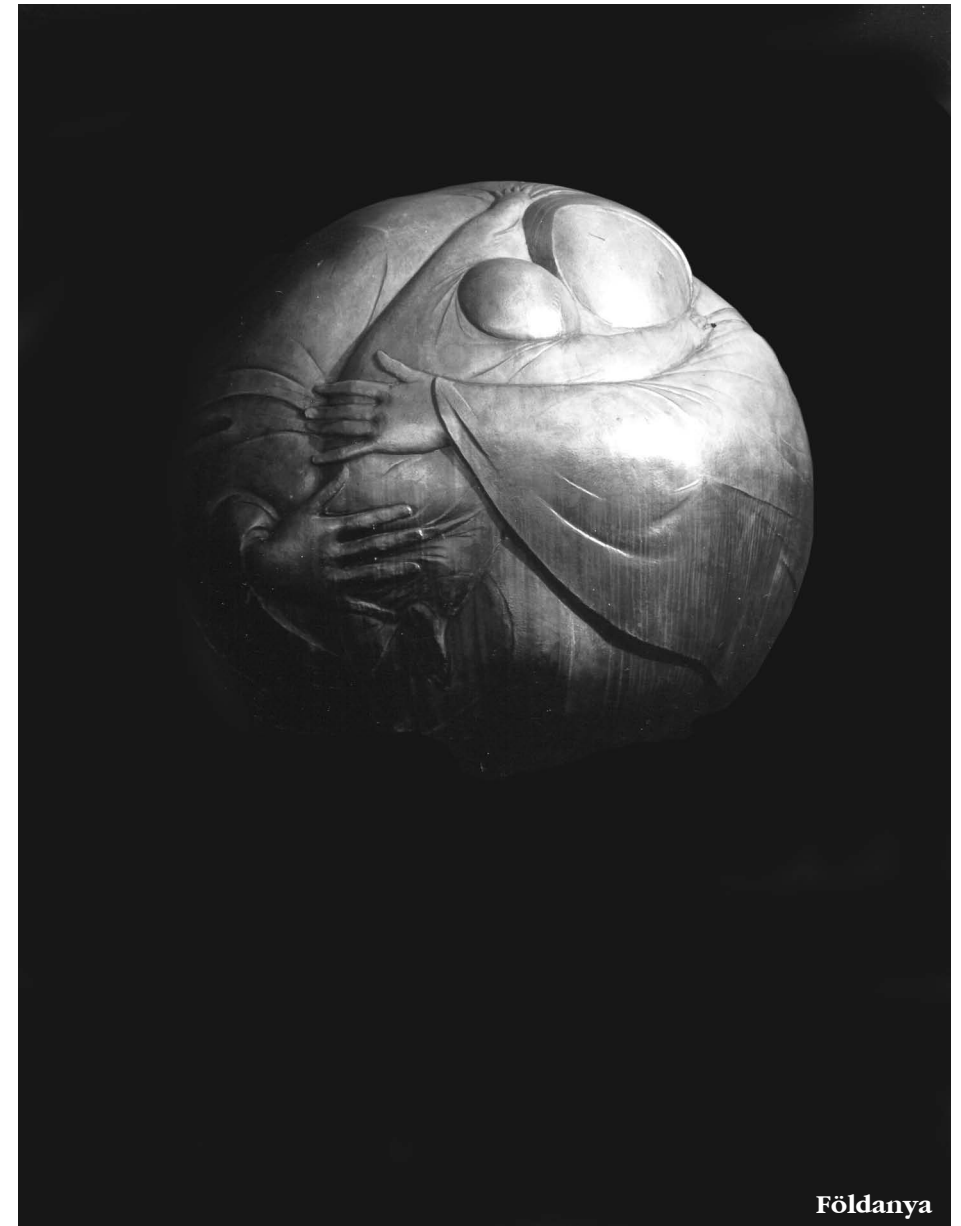
Akkor történt ez, főiskolás korunkban, hogy beugrottam a Dunába, nem volt kapupénzem, jártkáltam a Dunánál egész éjszaka, nem tudtam hazamenni, aztán itt beugrottam a Dunába, ott meg kijöttem. Amikor aztán kapunyitás volt, bementem a népi kollégiumba, fölmentem, lefeküdtem az ágyba és abban a pillanatban egy jelenséget láttam. Teljesen ébren voltam! Tudjátok, hogy nem voltam miszticizmusra hajlamos. Megnéztem, ébren vagyok-e, Csonka Lajos feküdt alattam. És közben ott állt előttem a LÁTVÁNY! Azon gondolkoztam előzőleg, hogy milyen lehetett a homloka, az arcéle. Krisztusnak. És ott a szobában megjelent előttem először egy pont, hatalmas sebességgel kezdett forogni, kezdett megdőlni, kezdett kitisztulni, kezdett a fényes pont közeledni hozzám, közvetlen közelségbe, és ott volt egy homlok és az arc! És elöntötte a testemet a hideg veríték! Még akkor említettem ezt neked, meg Magdinak akik hoztak nekem a főiskolára ennivalót.

Na most figyelj! A buddhista szerzeteseknél a megvilágosodáskor a külső szimptómák teljesen azonosak azzal, mint ami velem történt! Amikor elmondtam a szerzetesnek, azt mondta, hogy ez tökéletesen azonos.

Nekem régtől fogva kényszerképzetem két szóval való játék. A kultúra azért lesz és azért fejlődik, mert morális alapokra épül. És amikor a kultúrából civilizáció lesz, a civilizáció kiöli a morált, és bekövetkezik a kulturális katasztrófa. Engem mindig zavart, amikor azzal jöttek, hogy jaj, milyen civilizált a társadalom. Akkor félek, hogy civilizált lett. Minden kultúrában, ha megnézed, bekövetkezik a hanyatlás, amikor civilizálttá válik.

A két fogalom a *mogendavid*-ban, a Dávid-csillagban fejeződik ki. Ez két egyenlőoldalú háromszög közös középponttal. A lefelé mutató háromszög, az anyagi világ elrendezésére utal, a felfelé irányuló háromszög a kultúrára, mely fentről hozza le és a felülről jövő hatásokkal rendezi el a világot. Ha a civilizáció – tehát a világ anyagi vonatkozásai – uralkodnak el, akkor baj van. Ha a kultúra, a szellemi világ érvényesül, akkor megvan a további fejlődés lehetősége. De a kettőnek egyensúlyban kell lennie és a mogendavid az egyensúlyt mutatja, a kettő középpontja azonos. Az alsó és a felső világnak, az anyagi és a szellemi világnak egyensúlyban kell lennie.

Cortes elment Mexikót elfoglalni. Ferencrendiek kísérték, és látták, hogy ott fölláldozzák az embert, kiszedik a dobogó szívét és föltartják, és azt mondták, hogy az emberáldozatnak semmi értelme, mert Krisztus meghalt mindnyájatok bűneiért. És ezzel befejeződött az emberáldozat. Amikor hazatértek a ferencesek, akkor kitették Krisztus kontóréra a Jézus-szívet. Ami nem egyéb, mint a mexikói kultúra tökéletes kifejeződése.

TESTAMENTUM. Az élet kavargó viharaiból kiemelkedik a kéz, felmutatva az isteni lényeket. A víz mindegyik cseppjében ott van egy kis fény! Mindenben ott van az Isten lelke! A víz és a tűz. És mindenből kiemelve az isteni ragyogás.

TÁJ A MÉLYSÉGTŐL A MAGASSÁGOKIG. Egy kápolnát terveztem, a kápolna lépcsőháza négyszög, ez a freskó a falakon körben fölmege a mennyezetre. A négyszögletes tér fent félgömbbé válik.

A TAO INTÉZET EMBLÉMÁJA – A FEHÉR ÚT. Lao ce mondta, hogy mivel nem tudom, mi a neve a legfelsőbb energiának, ami láthatatlan, mindenütt van, elnevezem őt Tao-nak. Tao kínairól magyarra fordítva utat jelent. Az intézet emblémájában közepén van a japán Út jele, a fehér út, amelyen az embernek járnia kell.

A KIS BUDDHA szobrát az intézet számára csináltam. Szeretettel, imákkal lezárva a lótuszvirágot tartja a kezében. A lótuszvirág az iszapban gyökerezik, szára feltörekszik a felszínre, ott hatalmas leveleket ereszt és csodálatos szépségű virágban teljesedik ki. Színe a tisztaság legkézzelvezethetőbb kifejezése. Formája kiegyensúlyozott. Ilyenné kell válnunk.

SHÓTOKU TAISHI, a VI. századi béketeremtő szobra áll a TAO intézet előtt. Taishi A törvény jelentőségére hívta fel a figyelmet, az etikai hagyományokat törvénnyé alakította. A leglényegesebb törvénynek a békét tartotta. A hengeres fekete gránittalapzat tengelye a „wa”, ami annyit jelent: béke.

ÜZENETEK A SZELLEMI SÍKRÓL (részletek)

Minthogy szellemünk a fizikai léttel nem szűnik meg létezni, a testből kilépve immár akadálytalanul szárnyal, miért szakítaná meg kapcsolatát a mi földi világunkkal. Szellemi baráti közösségben a távozása óta négyszer jelentkezett egy őt személyesen nem ismerő médium közvetítésével. Álljon itt üzenetének néhány gondolata, melyek mindnyájunkhoz szólnak.

1998. április 5.

Az utolsó éveim, évtizedeim egyre szorongatóbb gondolata az elhagyott szülőföld volt. Onnan messziről is látnom kellett, hogy mennyi megpróbáltatás, mennyi gond, mennyi olyan kellemetlenség éri szeretett régi hazámat, ami megkímélte az újat. Onnan irányoztam haza annyi szerető gondolatot, annyi szellemi segítséget, amennyire csak képes voltam. Most a ti kezetekbe kell hogy átadjam, amit életem utolsó éveiben szülőföldem felé sugároztam. Tudjátok, hogy népünknek mi a feladata, s eszerint fogtok cselekedni. A szeretteim, akiket el kellett hogy hagyjak, kedveseim, barátaim, tanítványaim tovább viszik azt a gondolatot, amit tőlem átvehettek, ezzel gazdagítják a Földet, mindenki a maga környezetét.

1999. április 4., Húsvét vasárnap

Annak idején gondolataimat, érzéseimet, mondanivalómat nem csak plasztikában fejeztem ki, hanem bronznál, kőnél, minden anyagnál maradandóbb szavakban és lelki tanításban. Az anyag sokáig megmarad, a belé vitt gondolat szemlélhető, felfogható, de sokszorosan tovább megmarad, hat és él az emberi szavakkal kifejezett, lélektől lélekig ható tapasztalat. Én többre tartom a tanítást, a megérthető, gyakorolható lelki mozgások átadását, a meditációkat, az emberi lélek nemesítését, tisztítását szolgáló gondolati módszereket, ezek örök életűek, bár könnyebbnek tűnnek. Ennek van igazán súlya és jelentősége abban a világban, amelyből most szólhatok hozzátok. A tanulmányok, amelyeket folytattok, az ismeretek, a világos gondolatok, érzések, amelyeket átadhattok azoknak, akiknek szükségük van rájuk, akik abból épülhetnek, azzal sokszorosan többet adtok nekik, mint egy pillanatnyi vigasz, felüdülés, valaminek a megtudása, mert az belül dolgozik benne, kiterjed, hatalmasodik; és amikor átkerül végleg erre az oldalra, akkor ezekből a megértett, magukévá tett gondolatokból, megélt és lélekké lett gyakorlatokból és tudásból tud táplálkozni. Én a tiszta, kidolgozott, kiküzdött, megélt és átörökölt nemes gondolatokra hívlak fel.

2000. február 6.

A szentségről szeretnék szólni. A szentségről, amely mindnyájatok számára a legközönségesebb hétköznapiakban is elérhető, és amelyet magatokból alakítottok ki. Bármely tennivaló, jó cselekedet, gondolat, amelyet kialakítotok magatokban, s amelyre azt mondjátok, ez legyen életem irányítója ebben vagy abban az esetben, ahol a legtisztább szándékkal, a legtisztább akarral van felruházva, a hétköznapi szentség rangját éri el, ha azt végrehajjátok, s általa emelkedtek. Bármí, ha szent elhatározással és szent szándékkal alakítjátok azt ki, szentséggé válik számotokra észrevétlenül is, és az irányít, az az akarat sodor, az lát el erővel benneteket, mert szentséggé vált számotokra. Ezek az apró hétköznapi kicsi szentségre való törekvések együtt egy nagyobb megszenteléshez viszik az életeteket, és észre fogjátok venni, hogy a kis szentségek lényegessé válnak, kikerülhetetlenné, kötelezővé, erővé. A szentség erővé válik! Megszenteli az ember önmagát a saját törekvéseivel, igyekezetével, tisztaságával, ha valóban szentnek tekinti azokat; akkor sugárzik vissza az emberre a maga szent elhatározása, és válik kis szentségfénnyé rajta magán is. Az elhatározás, a tiszta szándék szentségére szeretném felhívni a figyelmeteket, mert ez egyáltalán nem elérhetetlen.

2000. december 3.

Mindennek az egyéni munkálkodás az alapja, minden, ami a közösség számára fontos, a világ számára is fontos, az egyetlen egy ember lelkén indul el. Attól függ, annak a munkájától, annak a hozzáállásától, annak a figyelmétől, rászánásától. Bárcsak minél jobban tudnám hangsúlyozni, hogy ez mennyire fontos az egyes emberek! A magam elmúlt élete igazolja, hogy az egyéni lelki munkálkodás az egyetlen, amely azt a lelket annyira fel tudja emelni, hogy komolyabb munkát tudjon végezni másokért. És akkor már megnő a jelentősége, ereje és az eredménye is. Tehát tulajdonképpen az egyeseken múlik a világ sorsa! Folyamatokról van szó, folyamatok összetartozó részeiről, az egyes ember munkálkodásával elérhető eredmények egész sorozatáról, ami mint egy csodálatos szövetség, úgy függ össze, fonódik össze másokéval és alkot sokkal hatalmasabb eredményt.

ÖRÖKKÉVALÓSÁG. A reinkarnáció szobra. A forma érkezik és elszáll egyszerre. Svédországban csináltam öntött, rozsdamentes acélból, aztán idehozattam, majd fölállítottam erre a dombra az intézet kertjében. Mögötte lesz a meditációs hely.

Wagner Nándor hamvai itt nyugszanak e domb tövében. Szobra jelzi a szellem határtalan szárnyalását.

Japán tájakat ábrázoló akvarellsorozatának egyik darabja

Tokió, Narita repülőtér – az utazók védőszentje. Öntött, rozsdamentes acélszobor

DR. NAGY GÁBOR TAMÁS, I. KERÜLETI
POLGÁRMESTER BESZÉDE
A FILOZÓFIAI KERT FELAVATÁSÁN

2001. OKTÓBER 18-ÁN (részletek)

Életünk tele van jelképekkel. Vannak jelképek, amelyeket az emberek alkotnak és olyanok is, amelyek az élet apró, véletlenszerűnek tűnő eseményeit ruházzák fel komoly jelentőséggel. Amikor a szoboravatásra készültem, azt reméltem, hogy szép időnk lesz, kellemes őszi napsütéssel fogadjuk a szobrot. Ma arra ébredtünk, hogy meghidegült az idő, ködös a világ, nem annyira látunk tisztán, mint akár néhány nappal ezelőtt. Talán ez is jelkép. Az a világméretű kommunikáció, az a dialógus, amelyről ez a műalkotás üzen, talán ma kicsit ködösebb színben tűnik föl, mint akár néhány hónappal, vagy évvel ezelőtt látszott. Talán nem is olyan pozitív az idők járása. Kicsit meghidegült körülöttünk a levegő. Ezért amit Wagner Nándortól kaphatunk, vegyük komolyan, és értékeljük!

Szintén nem véletlen, hogy ennek a kompozíciónak három példánya közül az egyik Japánban van, a másik itt Budapesten, a harmadik New Yorkban lesz felállítva. A szeptember 11-i terrortámadás miatt idősebb, mint valaha. Van teendőnk elég! Azt gondolom, hogy ez a műalkotás itt minket figyelmeztet rá, hogy milyen teendőink vannak!

Hans Küng azt írja az egyik könyvében, hogy a világvallások dialógusa nélkül nem jöhet létre egységes világethosz. E világethosz nélkül nem teremthet meg a világbéke. A vallásbéke tehát feltétele a világbékének és a világbéke nélkül nincs jövőnk! Ilyen egyszerű! Ha szavakba lehet tömöríteni azt, amit én e szobor-kompozíció jelképes közepének érzek, akkor ez pontosan ezt tartalmazza! Hogy legyen jövőnk! Jövőnk, ami a múlt értékein nyugszik, ami az emberiség legkiválóbb szellemi teljesítményein nyugszik, ami az emberi lényeket, a transzcendenciáról szóló örök létezés titkát fürkészi és próbálja megérteni.

Nagy öröm, hogy a művész érezte, hogy Kelet és Nyugat között a legjobb közvetítő Magyarország lehet a világméretű dialógusban, és jelképesen is, végrendeletében is kérte, hogy ezt a művét Budapesten állítsák fel ennek kinyilvánításaként. Úgy érzem, hogy sikerült méltó és megfelelő helyet találnunk a szoborkompozíciónak itt, ahol a világtól elvonulva meditációra is lehetőséget biztosít, de ugyanakkor ennek a városnak a centrumában áll, olyan ponton, amely számunkra különös jelentőséggel bír!

A Filozófiai Kert szoborcsoport a Gellérthegyen (fent), és Japánban, a Tao Intézet kertjében (lent)

MÓZES, amint lelép a Sinai hegyről. Mózes jelentősége a világ számára a törvény. Jó volna, ha értelmezésére a világ visszatérne! Hogy mennyire érvényesítik azok, akiknek ez feladatuk, hogy szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

MIYAMOTO MUSASHI. Benne van Japán összes erénye és hátránya. Az V. században a világ legnagyobb verekedője volt. Mindenki vele akart vívni, mert ő volt a legerősebb. A végén visszavonult, hogy ne kelljen senkit bántania.

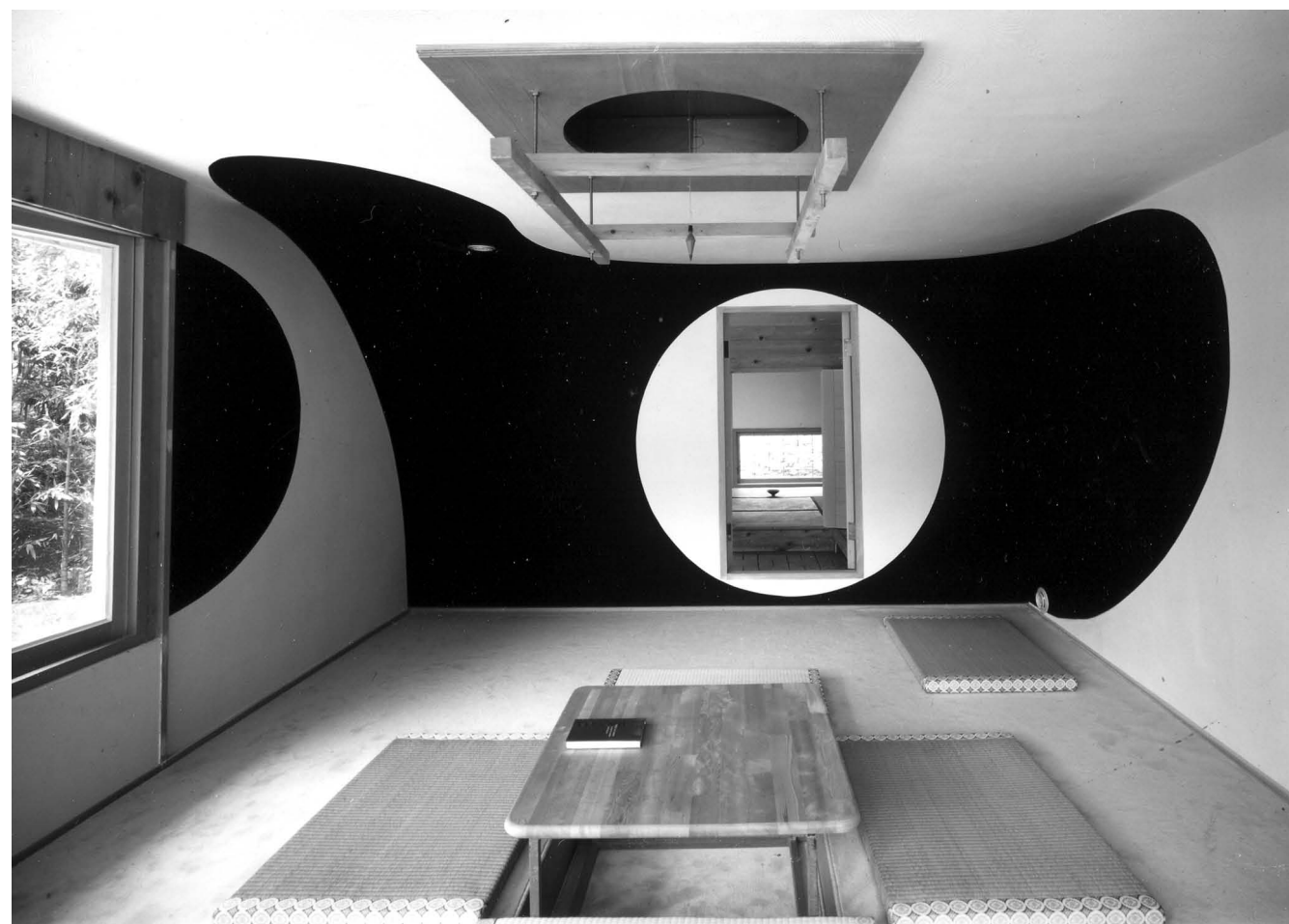

MEDITÁCIÓS ÉS KIÁLLÍTÓ ÉPÜLET Wagner Chiyo asszony felkérésére Wagner Nándor terveit felhasználva, Makk István építész konzultációja és javaslatai szerint épült fel. Felavatására 2002. szeptember 18-án került sor. Az avatáson a TAO intézet tagjain kívül Magyarország japáni nagykövete, a város polgármestere, a tartományi múzeum vezetője és a művész barátai vettek részt. Azóta is időszakos tárlatokon mutatják itt be a művész életművének egy-egy téma köré csoportosított üzenetét.

A TAO INTÉZET Mashikoban a természettel harmóniában épült és működik. A természet körülöleli és átszövi a kertjét. A kert és a kertbe simuló házakat – a műtermet, az intézetet, a bentlakók cellasorát, a teaházat és a meditációs és kiállítási házat és természetesen a Filozófiai kert szoborcsoportját Wagner Nándor tervezte meg vigyázva a természettel való összhangra.

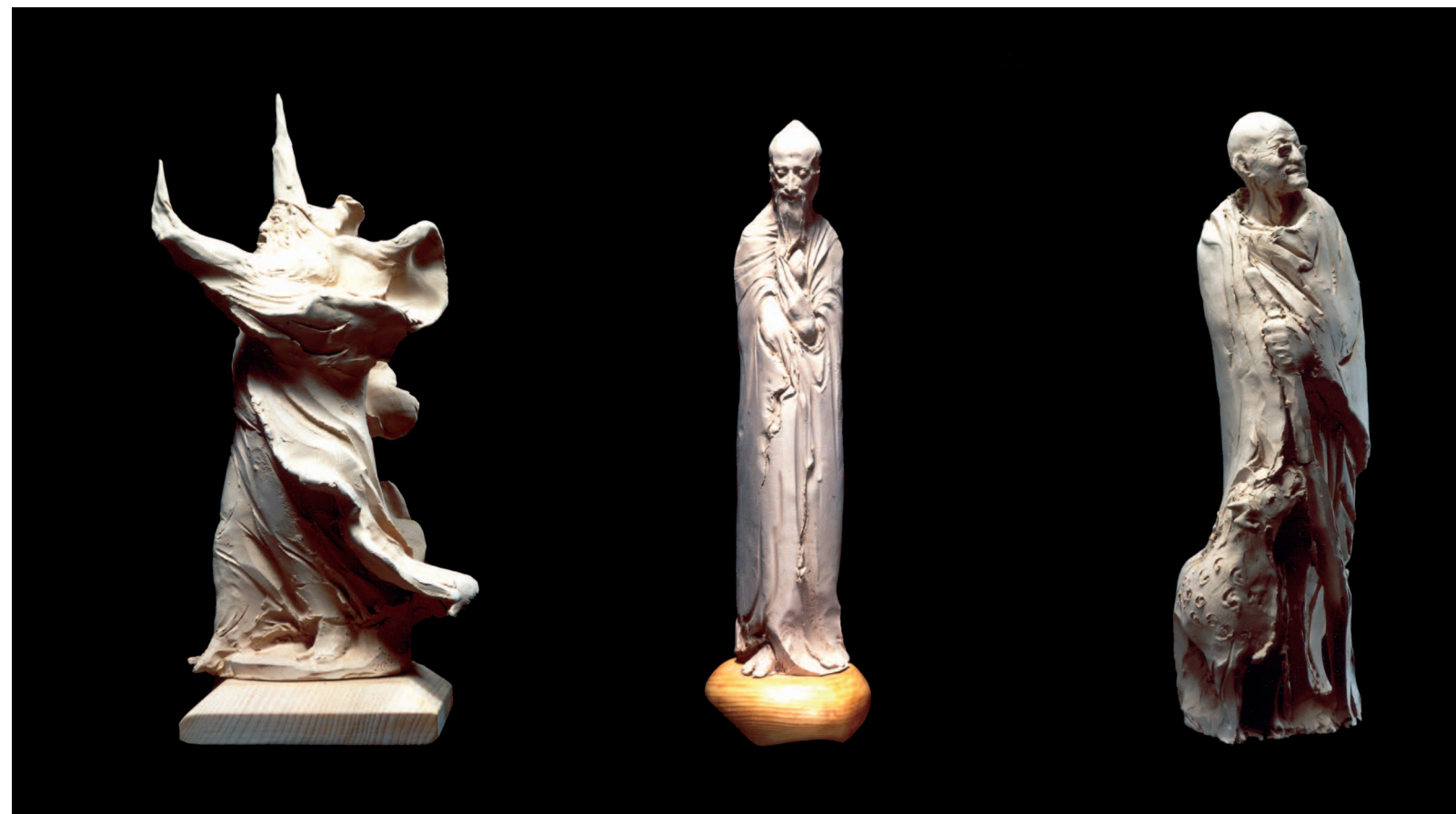
Itt a Természetben az ember tényleg Istennél érzi magát! Az Ő része vagyunk! Nem nagyobb a jelentőségünk, mint a legkisebb porszemnek. De nem vagyunk jelentéktelenebbek sem!

Fent: a meditációs épület belseje; balra: egy Wagner Nándor által tervezett, minden részletében állítható szék. Balra: a teaház

Anya

A mellékletben közölt fényképek a TAO intézet, illetve Makk István felvételei. A Wagner Nándor idézeteket szerkesztett változatban álló betűkkel közöljük; a dőlt betűs szövegrészek Makk István, illetve az adott helyen megnevezett szerzők írásai. Az *Országépítő* 2002/2 számának borítóján a művész munkáit ábrázoló, további képek láthatók. A Filozófiai Kert együttesét részletesen bemutatta az *Országépítő* 2001/4 száma. A melléklet borítóján (bent) szoborvázlatok és kisplasztikák, a hátsó oldalon az Utazók Védőszentje c. szobor látható. A kép- és szöveganyagot Makk István építész bocsátotta rendelkezésünkre; segítségét köszöni a Szerkesztőség.

AZ **ORSZÁGÉPÍTŐ** 2002/2
SZÁMÁNAK MELLÉKLETE